

274. 15.

ONTWERP VAN WET,

gelijk het luidt na de daarin tot en met 18 Maart
1937 gebrachte wijzigingen.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER
NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is regelen vast te stellen betreffende het algemeen verbindend en het onverbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

Deze wet verstaat onder:

- a. „Onze Minister”: Onze Minister van Sociale Zaken;
- b. „verbindendverklaring”: de in artikel 2 bedoelde algemeen verbindendverklaring;
- c. „verbindend verklaarde bepalingen”: bepalingen eener collectieve arbeidsovereenkomst, welke ingevolge artikel 2 algemeen verbindend zijn verklaard.

Artikel 2.

1. Onze Minister kan bepalingen van eene collectieve arbeidsovereenkomst, die in het geheele land of in een gedeelte des lands voor eene — naar zijn oordeel belangrijke — meerderheid van de in een bedrijf werkzame personen gelden, in het geheele land of in dat gedeelte des lands algemeen verbindend verklaren. Deze bepalingen zijn dan, behalve in de gevallen door Onzen Minister uitgezonderd, binnen dat gebied verbindend voor alle werkgevers en arbeiders ten aanzien van arbeidsovereenkomsten, die naar den aard van den arbeid, waarop zij betrekking hebben, onder de collectieve arbeidsovereenkomst vallen of zouden vallen, hetzij deze arbeidsovereenkomsten op het tijdstip, waarop de werking der verbindendverklaring aanvangt, reeds gesloten zijn, hetzij zij daarna gesloten worden.

2. De verbindendverklaring geschiedt, behoudens voor fondsen, die uit hun aard een meer permanent karakter dragen en ten aanzien waarvan een langer tijdvak kan gelden, voor een tijdvak van ten hoogste twee jaren. Het tijdstip, waarop de werking der verbindendverklaring eindigt, kan daarbij niet later worden gesteld dan het vroegste tijdstip, waarop de collectieve arbeidsovereenkomst, hetzij ingevolge het bij die overeenkomst bepaalde, hetzij ingevolge artikel 19 der Wet op de collectieve arbeidsovereenkomst zou kunnen eindigen.

3. Verbindendverklaring heeft geen terugwerkende kracht.

4. Indien de verbindend verklaarde bepalingen aannemingen van werk en overeenkomsten tot het verrichten van enkele diensten betreffen, vindt hetgeen in deze wet omtrent arbeidsovereenkomsten, werkgevers en arbeiders is bepaald, overeenkomstige toepassing.

5. Van de verbindendverklaring zijn uitgesloten bepalingen eener collectieve arbeidsovereenkomst, die ten doel hebben:

- a. de beslissing van den rechter omtrent twistgedingen uit te sluiten;
- b. dwang uit te oefenen op werkgevers of arbeiders om zich bij eene vakvereniging van werkgevers of arbeiders aan te sluiten;
- c. eene ongelijke behandeling van georganiseerden en ongeorganiseerden teweeg te brengen;
- d. de arbeiders te betrekken bij de handhaving van regelingen betreffende de prijzen, die voor goederen of diensten door de werkgevers van derden gevorderd zullen worden, en betreffende de voorwaarden, waaronder door de werkgevers aan derden zal worden geleverd.

Artikel 3.

1. Elk beding tusschen den werkgever en den arbeider, strijdig met verbindend verklaarde bepalingen, is nietig; in plaats van zoodanig beding gelden de verbindend verklaarde bepalingen.

2. De nietigheid kan steeds worden ingeroepen door den bedrijfsraad of door rechtspersoonlijkheid bezittende vereenigingen van werkgevers of arbeiders, waarvan leden partij zijn bij eene arbeidsovereenkomst, waarop de verbindend verklaarde bepalingen van toepassing zijn.

3. Bij gebreke van bepalingen in eene arbeidsovereenkomst omtrent aangelegenheden, geregeld in verbindend verklaarde bepalingen, gelden die verbindend verklaarde bepalingen.

4. De in het tweede lid bedoelde vereenigingen kunnen van werkgevers of arbeiders, die in strijd handelen met verbindend verklaarde bepalingen, vergoeding vorderen van de schade, die zij of hare leden daardoor lijden. Indien deze schade niet op geld waardeerbaar is, zal als schadevergoeding eene som gelds naar billijkheid verschuldigd zijn.

5. De schadevergoeding, bedoeld in het vierde lid, kan, ten behoeve van de in het tweede lid bedoelde vereenigingen, ook worden gevorderd door den bedrijfsraad.

Artikel 4.

1. De verbindendverklaring kan alleen geschieden op verzoek van den bedrijfsraad, of, bij het ontbreken daarvan, op verzoek van één of meer werkgevers of één of meer vereenigingen van werkgevers of arbeiders, die partij zijn bij de collectieve arbeidsovereenkomst.

2. De indiening van een verzoek tot verbindendverklaring moet geschieden met inachtneming van de daaromtrent door Onzen Minister gegeven voorschriften.

3. Door Onzen Minister wordt van de indiening van het verzoek mededeeling gedaan in de *Nederlandsche Staatscourant*. Daarbij wordt een termijn bepaald, binnen welken bezwaren schriftelijk bij hem kunnen worden ingebracht.

4. Onze Minister wint omtrent het verzoek tot verbindendverklaring het advies in van den Hoogen Raad van Arbeid.

5. Voor de behandeling van een verzoek tot verbindendverklaring is door den aanvrager eene vergoeding verschuldigd, volgens een door Onzen Minister vast te stellen tarief. Onze Minister kan vorderen, dat de aanvrager voor de voldoening van die kosten eene waarborgsom stort. Het bepaalde in dit lid vindt geen toepassing, indien het verzoek tot verbindendverklaring uitgaat van den bedrijfsraad.

Artikel 5.

1. De beschikking, waarbij de verbindendverklaring wordt geweigerd, is met redenen omkleed.

2. De beschikking, waarbij de verbindendverklaring wordt uitgesproken, is met redenen omkleed, indien tegen het verzoek, als gevolg van de publicatie, bedoeld bij artikel 4, derde lid, bezwaren zijn ingebracht.

3. De beschikking, waarbij de verbindendverklaring wordt uitgesproken, houdt in:

a. eene opgaaf van de bepalingen, waarop de verbindendverklaring betrekking heeft;

b. eene opgaaf van het tijdstip, waarop de verbindendverklaring begint te werken en dat, waarop hare werking eindigt;

c. voor zoover noodig eene omschrijving van het gebied, waar en van de werkzaamheden, waarop de verbindend verklaarde bepalingen van toepassing zijn.

4. De in het eerste en tweede lid bedoelde beschikkingen worden openbaar gemaakt door plaatsing in de *Nederlandsche Staatscourant*.

5. Van de verbindendverklaring wordt aanteekening gehouden in een register, dat ingericht is volgens voorschriften door Onzen Minister gegeven. De collectieve arbeidsovereenkomsten, waarvan bepalingen verbindend zijn verklaard, worden als bijlagen bij het register bewaard.

6. Het in het vorige lid bedoelde register met bijlagen ligt voor een ieder kosteloos ter inzage. Schriftelijke inlichtingen, het register betreffende, worden tegen betaling der kosten vanwege Onzen Minister aan een ieder verstrekt.

Artikel 6.

1. Onze Minister is bevoegd te allen tijde bij met redenen omkleede beschikking de verbindendverklaring in te trekken.

2. Indien Onze Minister overweegt de verbindendverklaring van bepalingen van eene collectieve arbeidsovereenkomst in te trekken, geeft hij daarvan kennis aan hen, die bij de collectieve arbeidsovereenkomst partij zijn en stelt hen in de gelegenheid hunne bezwaren daartegen schriftelijk of mondeling kenbaar te maken. Voorts wordt door Onzen Minister de Hoge Raad van Arbeid ter zake gehoord, die zijn advies uitbrengt binnen een door Onzen Minister te bepalen termijn.

3. Intrekking van de verbindendverklaring heeft geen terugwerkende kracht.

4. De beschikking, waarbij de verbindendverklaring wordt ingetrokken, wordt openbaar gemaakt door plaatsing in de *Nederlandsche Staatscourant*. Van de intrekking wordt aanteekening gehouden in het register, bedoeld in artikel 5, vijfde lid.

Artikel 7.

Het bepaalde in de artikelen 2 tot en met 6 vindt overeenkomstige toepassing, indien de verbindendverklaring betreft wijzigingen in de bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten, die ingevolge artikel 2 algemeen verbindend zijn verklaard.

Artikel 8.

1. Onze Minister kan bepalingen van eene collectieve arbeidsovereenkomst onverbindend verklaren, indien het algemeen belang zulks vereischt.

2. Indien Onze Minister overweegt één of meer bepalingen van eene collectieve arbeidsovereenkomst onverbindend te verklaren, geeft hij daarvan kennis aan hen, die bij de collectieve arbeidsovereenkomst partij zijn en stelt hen in de gelegenheid hunne bezwaren daartegen schriftelijk of mondeling kenbaar te maken. Voorts wordt door Onzen Minister de Hoge Raad van Arbeid ter zake gehoord, die zijn advies uitbrengt binnen een door Onzen Minister te bepalen termijn.

3. Onverbindendverklaring heeft geen terugwerkende kracht.

4. De beschikking, waarbij de onverbindendverklaring wordt uitgesproken, is met redenen omkleed. Zij wordt openbaar gemaakt door plaatsing in de *Nederlandsche Staatscourant*. Van de onverbindendverklaring wordt aanteekening gehouden in het register, bedoeld in artikel 5, vijfde lid.

Artikel 9.

1. Bij onverbindendverklaring van eene bepaling van eene collectieve arbeidsovereenkomst wordt deze bepaling geacht geen deel meer uit te maken van de collectieve arbeidsovereenkomst.

2. Elk op het tijdstip van het in werking treden der onverbindendverklaring bestaand beding tusschen een werkgever en een arbeider, berustende op de onverbindend verklaarde bepaling, is nietig.

Artikel 10.

Indien de bedrijfsraad het vermoeden gegrond acht, dat in eene onderneming eene verbindend verklaarde bepaling niet wordt nageleefd, kan hij met het oog op het instellen van eene rechtsvordering, als bedoeld in artikel 3, Onzen Minister verzoeken een onderzoek daarnaar te doen instellen. Onze Minister kan het onderzoek opdragen aan de arbeidsinspectie. Ten aanzien van de ambtenaren der arbeidsinspectie, die het onderzoek instellen, vindt het bepaalde in artikel 85, eerste, derde en vierde lid der Arbeidswet 1919 overeenkomstige toepassing. De directeur-generaal van den arbeid brengt aan Onzen Minister verslag uit van hetgeen bij het onderzoek gebleken is. Onze Minister licht daarop den bedrijfsraad in.

Artikel 11.

Artikel 39, onder 3°, der Wet op de Regterlijke Organisatie en het Beleid der Justitie wordt gelezen:

„3°. Van alle rechtsvorderingen betrekkelijk tot eene arbeidsovereenkomst, tot eene agentuurovereenkomst, tot eene collectieve arbeidsovereenkomst of tot algemeen verbindend verklaarde bepalingen eener collectieve arbeidsovereenkomst;”.

Artikel 12.

Het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering ondergaat de volgende wijzigingen:

I. Het opschrift van de tweede afdeeling van den Tweeden Titel van het Eerste Boek wordt gelezen:

„Van de wijze van procederen in zaken, betrekkelijk tot eene arbeidsovereenkomst, tot eene agentuurovereenkomst, tot eene collectieve arbeidsovereenkomst, tot algemeen verbindend verklaarde bepalingen eener collectieve arbeidsovereenkomst, of tot zekere aannemingen van werk.”

II. Artikel 125a wordt gelezen:

„De behandeling van zaken, betrekkelijk tot eene aanneming van werk, waarvan de kantonrechter zonder hooger beroep kennis neemt, tot eene arbeidsovereenkomst, tot eene agentuurovereenkomst, tot eene collectieve arbeidsovereenkomst of tot algemeen verbindend verklaarde bepalingen eener collectieve arbeidsovereenkomst, geschiedt overeenkomstig de gewone regelen, voor zooverre daarvan bij de navolgende artikelen niet is afgeweken.”

III. Artikel 125f, eerste lid, wordt gelezen:

„Indien een van degenen, die partij waren bij eene collectieve arbeidsovereenkomst, zich, in verband met het bepaalde bij artikel 12 der wet op de collectieve arbeidsovereenkomst, of indien een bedrijfsraad of eene vereeniging, als bedoeld in artikel 3 der wet op het algemeen verbindend en het onverbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten, zich, in verband met het bepaalde in dat lid, in enig geding wenscht te voegen of daarin tusschen te komen, zal hij zulks kunnen doen in elken stand der zaak, zonder dat eenig verlof of incidenteele beslissing wordt vereischt.”

Artikel 13.

In artikel 13, zevende lid, van het Tarief van justitie-kosten en salarissen in burgerlijke zaken wordt de eerste zin van het bepaalde onder nummer 2° vervangen door:

„In zaken, voor het kantongerecht dienende, betrekkelijk tot eene aanneming van werk, waarvan de kantonrechter zonder hooger beroep kennis neemt, tot eene arbeidsovereenkomst, tot

Algemeen verbindend en onverbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten.

eene agentuurovereenkomst, tot een huurkoop, tot eene pacht-overeenkomst, tot eene collectieve arbeidsovereenkomst, of tot algemeen verbindend verklaarde bepalingen eener collectieve arbeidsovereenkomst, zijn geene griffierechten verschuldigd vóór de behandeling ter terechtzitting."

Artikel 14.

Hetgeen nog ter voorbereiding van het in werking treden van deze wet en tot hare uitvoering noodig is, wordt bij algemeenen maatregel van bestuur geregeld.

Artikel 15.

Deze wet kan worden aangehaald onder den titel: „Wet op het algemeen verbindend en het onverbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten”.

Artikel 16.

Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te _____, den _____

De Minister van Sociale Zaken,

De Minister van Justitie,